

Відділ української літератури (2013–2017)

Інституту українознавства
ім. І. Крип'якевича НАН України

- 1951 р. – створено
- 1975 р. – ліквідовано
- 1990 р. – відновлено
- Відділ очолювали: Михайло ВОЗНЯК,
Олексій МОРОЗ, Степан ЩУРАТ,
Микола ІЛЬНИЦЬКИЙ, Ярослава МЕЛЬНИК,
Тимофій ГАВРИЛІВ, Петро ШКРАБ'ЮК

з історії відділу

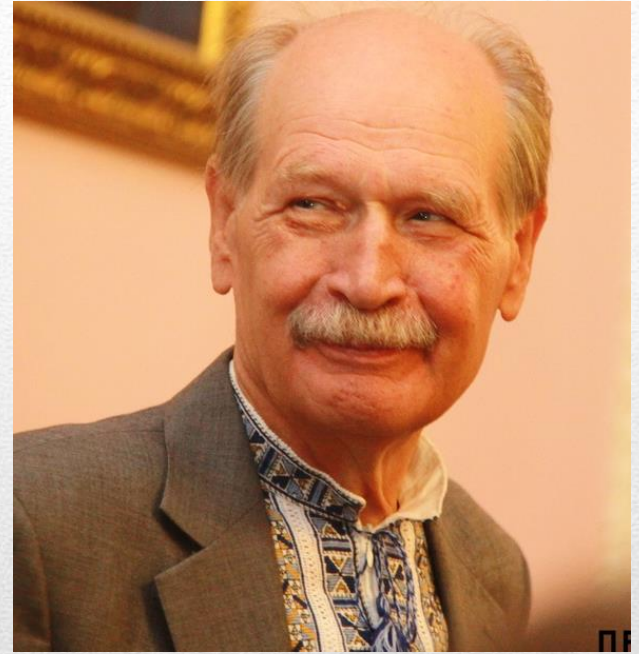

- літературне, культурно-мистецьке, духовно-релігійне та суспільно-політичне життя Галичини XIX-XX ст.
- українське та іншомовне письменство Галичини в міжкультурній взаємодії
- теоретико-літературний дискурс галицького міжвоєння
- цифрова гуманістика
- проблеми травми і пам'яті в літературі про міжвоєння

напрямки досліджень

- українська література 1920-1930-х рр. у Галичині та в еміграції: постаті, тексти, проблеми (Ю. Андрухович, Л. Сирота, О. Баган, А. Вонторський, І. Васишин)
- порівняльне літературознавство, імагологія, наратологія та історія літературознавства (О. Галета, І. Старовойт, І. Набитович, М. Гірняк, З. Дрозда, В. Мартинюк, Д. Ільницький, Ю. Тепла, М. Госовська, С. Когут, Х. Рутар)

літературознавча школа Миколи Ільницького

У відділі працюють:

- один член-кореспондент НАН України, професор (*М. Ільницький*)
- троє докторів наук (*П. Шкраб'юк, М. Ільницький, Т. Гаврилів*)
- двоє кандидатів наук (*Д. Ільницький, В. Мартинюк*)
- двоє старших наукових співробітників (*П. Шкраб'юк, Т. Гаврилів*)
- одна молодша наукова співробітниця (*С. Козут*)

кадровий потенціал

- 2013 р. – відділ очолив П. Шкраб'юк, на посаду м.н.с. прийшли Д. Ільницький і Н. Ощипок
- 2015–2016 рр. – на посаді лаборантки працювала О. Белявцева
- 2017 р. – відділ покинула Н. Ощипок, на посаду м.н.с. прийшла С. Когут, на посаду н.с. переведено Д. Ільницького

динаміка кадрів

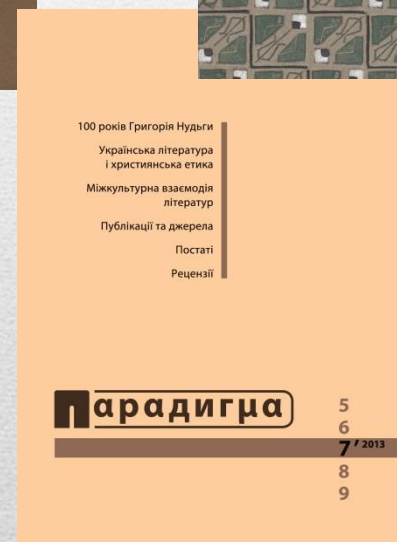
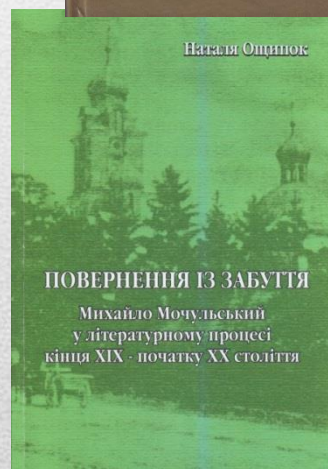
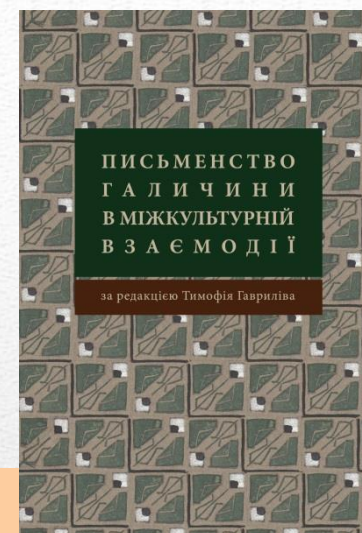
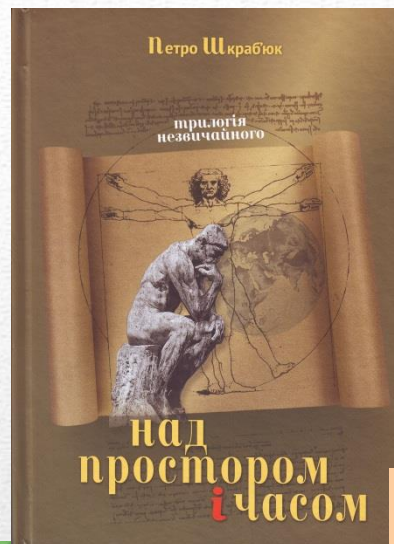
- Духовно-релігійний вимір української літератури міжвоєнного періоду
- Європеїзм літературної критики М. Рудницького
- Б. І. Антонич: інтелектуальна біографія, мистецький світогляд
- Модернізаційні процеси в Галичині: творчість Й. Рота
- Картографування літературного життя Львова
- Травмована пам'ять в сучасному українському романі

- *Письменство Галичини в міжкультурній взаємодії* (за ред. Т. Гаврилів, Львів: ВНТЛ-Класика, 2015, 328 с.)
- *Парадигма: зб. наук. праць. Вип. 7* (Львів: Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича НАНУ, 2013, 480 с. + 4 іл.)
- Микола Ільницький. *Знаки доби і грані таланту* (Київ: Кліо, 2014, 432 с.)
- Петро Шкраб'юк. *Історії, прожиті тричі: події, документи, спогади* (Львів: НВФ «Українські технології, 2015, 444 с.)
- *Муза і чин Остапа Луцького* (упоряд. Д. Ільницький та ін. Київ: Смолоскип, 2016. 936 с.; іл.)
- *Уявна мапа літературного Львова (±1939 р.)* (В. Мартинюк, Д. Ільницький, С. Когут, О. Белявцева, 2014–2017) <https://lia.lvivcenter.org/uk/projects/litlviv>

найважливіші результати

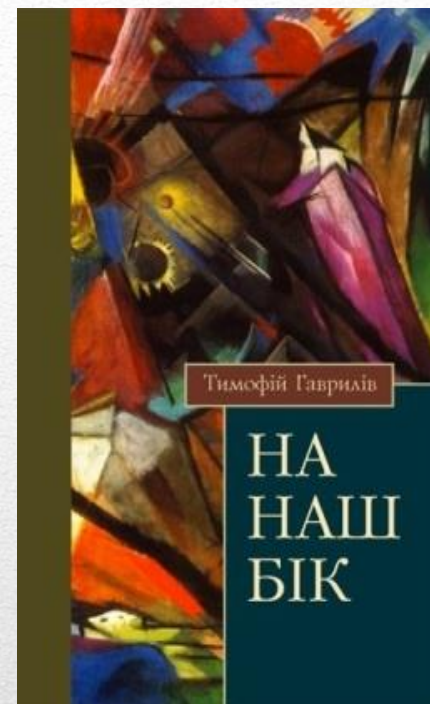
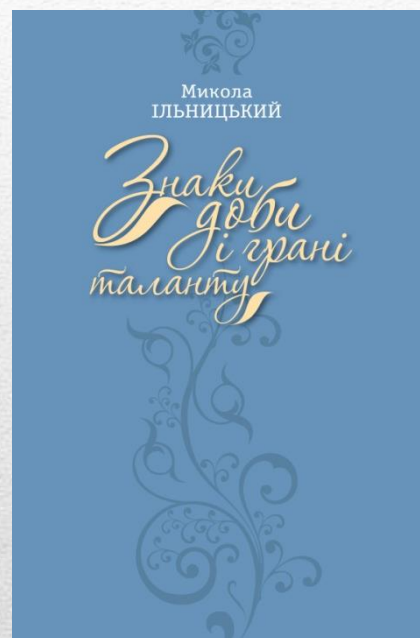
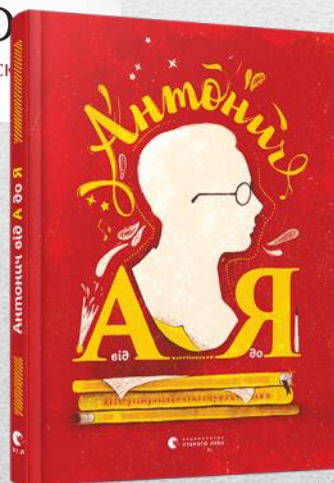

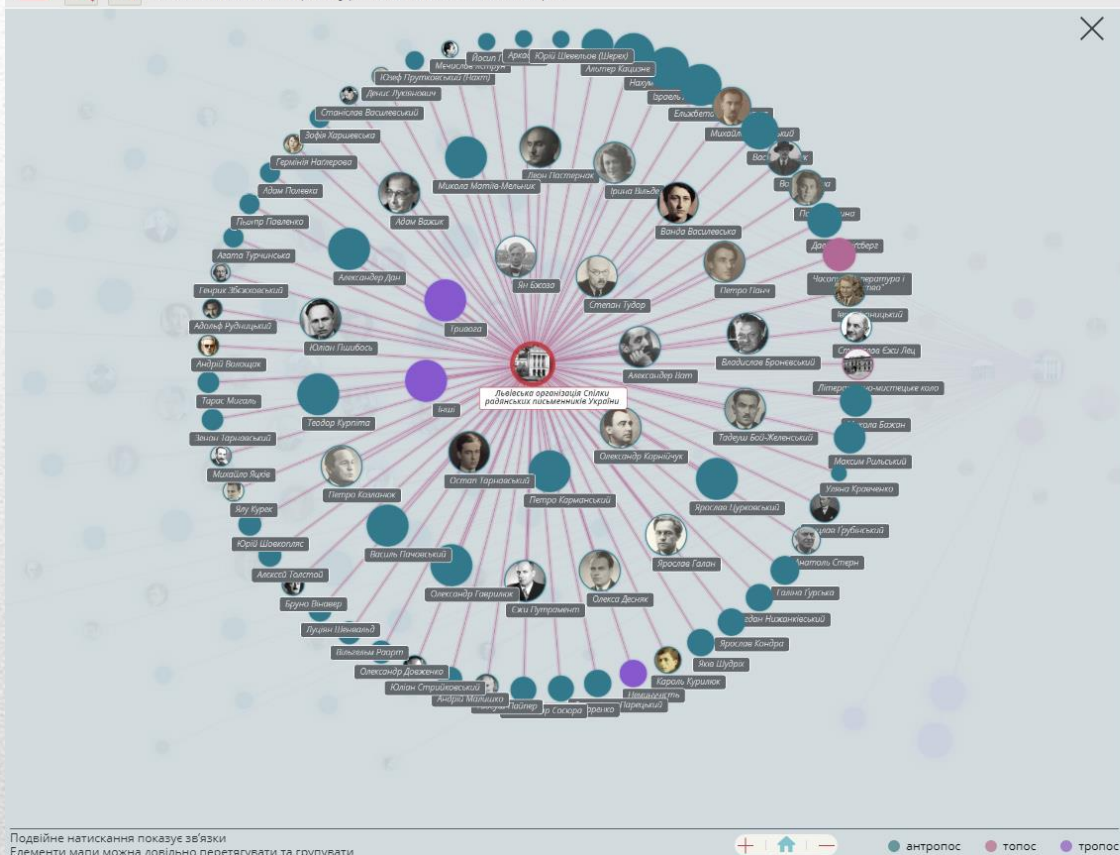
найважливіші результати

найважливіші результати

Подвійне натискання показує зв'язки
Елементи мапи можна доволно перетягувати та групувати

+ | 🏠 | -   ● антропос   ● топос   ● тропос

Львівська організація Спілки радянських письменників України

Ключова інституція офіційного літературного життя в підданській Галичині. Діяла від 1939 року.

±1939

Цитати

Галерея

Створення львівської організації Спілки радянських письменників України розпочалося у жовтні 1939 року — на другому місяці окупації міста. Близько року Організаційний комітет (Оргкомітет) переводив місцеве літературне життя на соціалістичні рейки. У вересні 1940 року тривалий "організаційний" етап завершився процедурою прийняття попередньо зареєстрованих письменників у повноправні члени Спілки та виборами правління її львівського осередку. Діяльність цієї інституції може слугувати яскравим прикладом радянзації культурного життя Галичини.

Функції

Спілка радянських письменників де-факто діяла як монополія підконтрольна партії профспілка, що відкривала для своїх членів двері видавництва і давала пріоритетне право на публікацію творів. Натомість вона вимагала від них політичної лояльності та дотримання єдиного художнього методу — соціалістичного реалізму. Такий підхід до організації літературного життя був докорінно відмінний від ситуації в довоєнній Галичині, де існував цілий спектр письменницьких середовищ, які здебільшого гуртувалися навколо періодичних видань, що дотримувалися різних естетичних, ідеологічних чи політичних програм. Завдяки цьому існувало поле для плідної дискусії. Нова Спілка письменників мала на меті об'єднати літераторів під своїм проводом та покровительством, істотну вагу в цьому почині мав економічний аргумент, оскільки без членства у Спілці літератор втрачав можливості для професійної діяльності.

Протягом перших місяців Оргкомітет обліковував практично всіх, хто мав бодай якийсь формальний стосунок до літератури. За свідченням його голови Петра Панча, загалом було записано близько 250 людей (бл. 60 українців, майже 150 поляків, 38 євреїв та 8 представників інших національностей). Офіційна процедура прийому з наданням членства у СРПУ відбулася щойно за рік — 15, 16 і 18 вересня 1940 року. Прийняття в члени передбачало цілий ритуал, під час якого кандидат мав довести свою відповідність образу радянського письменника. Подекуди, як у випадку з українським письменником Михайлом Рудницьким, ця процедура ставала нагодою для зведення пороху між місцевими діячами та морального тиску з боку функціонерів нової влади^[1]. Не менш драматично відбувалося прийняття до Спілки поляка Яна Бжозі, хоч він належав до середовища лівих письменників. Про цей епізод Бжоза згадує з неприхованим обуренням^[2]. У результаті була створена формальна інституція, до якої ввійшли письменники з різними переконаннями та різними національностями, що майже не контактували б

найважливіші результати

11

- «Міжкультурна взаємодія в літературі Галичини другої половини ХІХ – першої третини ХХ ст.» (2012–2014, керівник – Т. Гаврилів)
- «Літературне життя в Галичині в міжвоєнний період ХХ ст.: ідейно-тематичні напрями» (2015–2017, керівник – П. Шкраб'юк)

держбюджетні теми

- **Лариса Обушак:** «Василь Щурат у літературному процесі кінця ХІХ – початку ХХ століть» (аспірантка у 2010–2013; наук. керівник – Я. Мельник)
- **Христина Рутар:** «Травмована пам'ять в сучасному українському історичному романі» (аспірантка з 2015; наук. керівник – Д. Ільницький)
- **Софія Когут:** «Європеїзм літературної критики Михайла Рудницького» (здобувачка з 2015; наук. керівник – М. Ільницький)

ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ

- 10 монографій
- 2 навчальні посібники
- 1 збірник наукових праць
- 30 фахових статей
- 21 розділ у колективних монографіях і редагованих збірниках
- 10 публікацій тез міжнародних конференцій
- 157 науково-популярних публікацій
- 164 публікації в Інтернет-ресурсах

наукова продукція

---

12 публікацій, серед них:

- **Т. Havryliv.** «Ich war dieser Platz». Canettis Reise zu sich selbst. Arnulf Knafl (Hg.). *Reise und Raum. Ortsbestimmungen der österreichischen Literatur.* Wien: Praesens, 2014. S. 63-74
- **Т. Havryliv.** Medium Zeitung. Joseph Roth als Reporter deutschsprachiger Blätter, Arnulf Knafl (Hg.). *Medium. Medialität. Intermedialität. Beiträge zur österreichischen Kulturgeschichte.* Wien: Praesens, 2016. S. 83-96.
- **С. Когут.** Михайло Рудницький і польська культура: наближення та протистояння. *Spheres of Culture: Journal of Philology, History, Social and Media Communication, Political Science, and Cultural Studies.* Lublin, 2016. Vol. XV. P. 194-201.

публікації в іноземних виданнях

- Інтернет-проект «Уявна мапа літературного Львова (±1939 р.)»; **Віктор Мартинюк** – координатор дослідницької частини
- Спільне наукове видання «Письменство Галичини у культурній взаємодії»; **Тимофій Гаврилів** – упорядник і науковий редактор
- Наукове видання «Муза і чин Остапа Луцького»; **Данило Ільницький** – координатор та співупорядник
- Збірник наукових праць «Парадигма» (Вип. 7); **Д. Ільницький** та **В. Мартинюк** – упорядники
- **Д. Ільницький** – голова Ради молодих вчених Інституту, заступник голови літературознавчої комісії НТШ

Координація наукової діяльності

- **«Світові виміри української культури»** (до 100-річчя Григорія Нудьги), всеукраїнська наукова конференція, 20.01.2013
- **«Міжкультурна взаємодія в літературах Галичини кінця XIX ст. – першої третини XX ст.»**, міжнародна наукова конференція, 11.09.2014
- **«Життя у трьох вимірах – література, театр бібліографія»** (на пошану пам'яті Марії Вальо), всеукраїнська наукова конференція, 16.06.2015
- **Вечір пам'яті Степана Трофимука** (до 90-річчя від дня народження вченого), круглий стіл, 07.11.2013

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника

театр література

**ЖИТТЯ
У ТРЬОХ
ВИМІРАХ**
бібліографія

наукова конференція
на пошану пам'яті
Марії Вальо (1925-2011)

16.06.2015
10:00

Актова зала Інституту регіональних
досліджень НАН України
(Львів, вул. Козельницька 4, поверх 3)

Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича Національної академії наук України • Центр гуманітарних досліджень Львівського національного університету ім. І. Франка • Польська академія наук • Центр дослідження літератур Центральної та Південно-Східної Європи • Громадська організація Форум видавців

**МІЖКУЛЬТУРНА ВЗАЄМОДІЯ
В ЛІТЕРАТУРАХ
Г А Л И Ч И Н И**
КІНЦЯ ХІХ СТ. — ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.

11
вересня
2014

початок об 11⁰⁰

Львів, вул. Саксаганського 1, кім. 100

Вхід вільний

Громадський благодійний фонд "Фундація ім. Григорія Нудьги"
Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України
Львівський національний університет ім. І. Франка

**СВІТОВІ ВИМІРИ
УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ:**

наукова конференція
до 100-річчя від дня народження
Григорія Нудьги

22 січня 2013 року
початок о 10:00
вул. Січових стрільців, 11
(конференц-зала
Львівського інституту
банківської справи)

конференції та круглий стіл

18

Конференція «Життя у трьох вимірах»

Відбулося 30 засідань.

- 2013 рік – 4
- 2014 рік – 7
- 2015 рік – 6
- 2016 рік – 8
- 2017 рік – 5

**Серед доповідачів –
науковці з України, Польщі, Канади**

семінар відділу української літератури

семінар відділу української літератури

- Максим Тарнавський (17.11.2014)
- Андрій Содомора (30.03.2016)
- Леонтій Войтович (21.04.2016)
- Микола Ільницький (31.05.2016)
- Юрій Яремко (23.06.2016)
- Феодосій Стеблій (10.11.2016)

семинар
№9

відділу української літератури Інституту українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України

Центр гуманітарних досліджень
Львівський національний університет
імені Івана Франка

ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА
БІОГРАФІЯ

17 листопада
2014 року

понеділок 14:30

вул. Козельницька 4
кімната 501

«Інтелектуальна біографія»

23

Тимофій Гаврилів:

- Міжнародна літературно-мистецька премія ім. Пантелеймона Куліша (2015).

Данило Ільницький:

- Премія працівникам наукових установ НАН України та вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації Львівської області (відомим ученим і знаним фахівцям та талановитим молодим ученим і спеціалістам (2015));
- Стипендія НАН України для молодих учених (2017).

наукове визнання

Петро Шкраб'юк:

- Всеукраїнська літературна премія ім. Ірини Вільде (2013);
- медаль «Почесна відзнака» Національної Спілки письменників України «за вагомий внесок у відродження духовності та особисті досягнення в літературній творчості» (2008, 2013);
- медаль Святого Великомученика Юрія Побідоносця від Української Греко-Католицької Церкви (2016);
- Міська літературна премія ім. Ярослава Дорошенка (Івано-Франківськ, 2017).

НАУКОВЕ ВИЗНАННЯ

26